

Aviissat

VUOSTTAŠ SÁMEGIELAT AVIISA, *Muitalægje* almmuhuvvui 1873:s. Guokte jagi mannel heittii aviisa ilbmamis, go sámi almmuheddjiin ii lean ruhtadeapmi mii lei dárbbaslaš joatkit almmuhemiid. Boahte vihttalogi jagi geahččaledje mángii ráhkadit bastevaš sáme-gielat aviissa almmuheami. Visot dát viggamušat eai lihkostuvvon váilevaš ruhtadeami dihte, ja go sii njulgestaga vuosttilduvvojedje Norgga eanetloguálbmogis ja Norgga eiseválddiin. Dát lei Norgga odđa almmolaš dáruiduhttinpolitihka áigodagas, gos galge suddadit sápmelaččaid dáčča servodahkii ja sápmelaččat galge dáruiduvvot. Sáme-giella maid njuolgut vealahuvvui dien áigodagas.

Odne maid sámi aviissat vásihit ruđalaš hástalusaid. Sivas go leat oalle unnán sápmelaččat geat lohket ja čállet iežaset eatnigiela, de eai gárta doarvái lohkkat geat dollet dahje ostet sámi aviissaid. Ráđdehus juolluda jahkásaččat aviisadoarjaga sámi aviissaide stáhta bušehta bokte. 2005:s lei ollislaš «preassadoarjja» sullii 13 miljovna Norgga ruvnno.

Čuvvovaš sámi aviissat ožžot preassadoarjaga odne:

Sámat, mii lea dárogielat sámi aviisa. Sámat olggosaddojuvvo Porsánggu gielddas, golbmii vahkkui. 2005:s vuvdojuvvojedje sullii 2300 aviissa juohke olggosaddimis. Ilmmai vuosttas gearddi 1956:s Čáhcesullos.

Min Áigi lea sáme-gielat aviisa mii ilbmá guktii vahkkui ja olggosaddojuvvo Kárášjoga gielddas. 2005:s vuvdojuvvojedje sullii 1150 aviissa juohke olggosaddimis. Aviisa lea Sámi Áiggi joatkka, aviisa mii vuosttas gearddi ilmmai 1978:s.

Áššu lea maid sáme-gielat aviisa mii ilbmá guktii vahkkui ja olggosaddojuvvo Guovdageainnu suohkanis. 2005:s vuvdojuvvojedje sullii 1050 aviissa juohke olggosaddimis. Ilmmai vuosttas gearddi 1993:s.

www.sagat.no

www.minaigi.no

Samene – en håndbok, Karasjok 2003